Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier R.J.C. van der Laan
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon
M. Bosch
BEL/WBL

Telefoonnummer 06-212 388 76
Maja.bosch1@Noord-Holland.nl

Verzenddatum
24 SEP. 2026

Kenmerk
WBL260722AS5

Uw kenmerk
-

Betreft: Concept Regionaal Water- en Bodemprogramma 2028-2033

Bijlage: Concept RWBP 2028-2033

Geachte leden,

Hierbij verzoeken wij u deze brief (met bijlage) ter bespreking op de B-agenda van de commissie Landelijk gebied van 19 oktober 2026 te plaatsen. Het betreft een eerste concept van het Regionaal Water- en Bodemprogramma (RWBP) 2028-2033, dat wij op 22 september 2026 hebben vastgesteld voor bespreking met uw Staten.

Waarom ligt dit nu voor?
Noord-Holland staat voor grote opgaven rond water, bodem en klimaat. We krijgen vaker te maken met droogte, wateroverlast, verzilting en bodemdaling. Tegelijk willen we ruimte houden voor wonen, landbouw, natuur, economie en recreatie. Dat kan alleen als water en bodem goed meegewogen worden in de keuzes die we maken.

Met het Regionaal Water- en Bodemprogramma 2028–2033 zetten wij uiteen hoe wij daar de komende zes jaar aan willen werken. Het programma bundelt onze wettelijke taken en onze ambities voor een klimaatbestendige, veilige en gezonde leefomgeving vanuit het water- en bodemsysteem.

Wij vragen uw commissie om mee te denken en aan te geven wat u vindt van de richting en het ambitieniveau van dit eerste concept. Uw inbreng gebruiken wij bij de uitwerking tot ontwerp-RWBP.

Aanleiding
Provincies zijn verplicht om elke zes jaar een regionaal waterprogramma op te stellen. Het Rijk stelt tegelijkertijd een Nationaal Waterprogramma op. De waterschappen werken hun waterbeheerprogramma's uit. Een regionaal waterprogramma heeft een aantal verplichte onderdelen op het gebied van waterveiligheid, waterkwaliteit en grondwater.

Provincies bepalen zelf hoe zij deze onderdelen uitwerken. In Noord-Holland kiezen wij voor een bredere en integrale benadering. Water en bodem hangen sterk samen en vormen samen de basis voor ruimtelijke ontwikkeling, landbouw, natuur, economie en een gezonde leefomgeving.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Op 29 januari 2026 stuurden wij u, met een begeleidende brief, het Startdocument RWBP inclusief bijlagen[1] toe. Daarin lichtten wij de keuze voor deze bredere scope toe. Deze integrale benadering sluit aan op de ontwerp-Omgevingsvisie.

Bespreking van de conceptversie van het RWBP 2028-2033
Wij vragen u om in de commissievergadering van oktober input te geven op de keuzes en maatregelen die zijn vervat in het concept van het RWBP 2028-2033. Wat wilt u meegeven voor verdere uitwerking tot het ontwerp-RWBP? Welke wensen en bedenkingen heeft u?

Uw input nemen we mee bij de verdere uitwerking van het concept naar het ontwerp-RWBP.

Een programma voor een weerbaar Noord-Holland
Het RWBP is niet alleen een waterprogramma. Het gaat over de basis onder vrijwel iedere ruimtelijke keuze in Noord-Holland: voldoende schoon water, bescherming tegen overstromingen en wateroverlast, een gezonde bodem en ruimte om ons aan te passen aan een veranderend klimaat.

Noord-Holland is vanuit water en bodem bezien een schiereiland in de Europese delta. Een groot deel van de provincie ligt onder zeeniveau. Voldoende schoon en zoet water is essentieel voor drinkwater, huishoudens, landbouw, natuur, recreatie en economie. Daarom werken wij toe naar een veerkrachtig water- en bodemsysteem dat ontwikkelingen in Noord-Holland ook in de toekomst mogelijk maakt.

Het concept-RWBP werkt deze inzet uit in vier thematische deelprogramma's en twee gebiedsgerichte programma's.

De provincie zet in deelprogramma **Klimaatbestendige leefomgeving** in op klimaatbestendige ruimtelijke keuzes, actuele kennis over risico's en ondersteuning van gebiedspartners.

We willen een weerbare provincie die goed beschermd én voorbereid is op overstromingen en wateroverlast. In deelprogramma **Veilig voor water** geven we invulling aan de provinciale wettelijke taken, met meer aandacht voor ruimtelijke keuzes die schade en ontwrichting beperken.

Gezond en genoeg water is nodig voor drinkwater, natuur, landbouw, recreatie, economie en een gezonde leefomgeving. We zien deze zomer de grote urgentie om zuinig om te gaan met (drink)water – dat vraagt inzet van iedereen. Grond- en oppervlaktewater benaderen we als één samenhangend systeem. De belangrijkste opgaven zijn het halen van de KRW-doelen, het (ruimtelijk) beschermen van drinkwaterbronnen en zwemwater en het omgaan met toenemende zoetwatertekorten en verzilting.

We werken in deelprogramma **Robuuste, vitale bodem & ondergrond** toe naar meer grip op bodem en ondergrond als basis voor ruimtelijke ontwikkeling, klimaatadaptatie, landbouw, natuur, infrastructuur en de energietransitie. De inzet van dit deelprogramma bestaat uit vier sporen, namelijk: kennis en samenwerking, een robuuste bodem en

[1] Drie bijlagen: 'Samenwerking en communicatie', 'Analyse juridische kaders' en 'Voortgangsrapportage RWP najaar 2025'.

ondergrond, schone bodems en gezonde bodems. De definitieve ambitie is mede afhankelijk van de nog onduidelijke financiering en taaktoedeling vanuit het Rijk.

Het programma werkt een gebiedsgerichte aanpak aan voor **Veenlandschappen**, die bestaan uit veenlandbouwgebieden, veennatuurgebieden en droogmakerijen die vanuit het water- en bodemsysteem sterk verbonden zijn. De gebiedsgerichte aanpak voor veenlandschappen brengt de opgaven water, bodemdaling, natuurherstel, landbouwtransitie, klimaatmitigatie en cultuurhistorie bij elkaar. Veenlandschappen zijn kwetsbaar door bodemdaling, uitstoot van broeikasgassen, droogte, wateroverlast en verzilting waarbij spanning tussen landbouwkundig gebruik en hogere waterpeilen voor natuur. De provincie werkt gebiedsgericht aan systeemherstel, klimaatdoelen, natuurherstel en een toekomstperspectief voor de huidige functies.

Ook focust het RWBP op **Kustlandschappen** langs de Noordzee tot Den Helder. Deze gebiedsgerichte aanpak richt zich op een robuust en klimaatbestendig kustlandschap, in samenhang met de binnenduinrand en het achterland. De vier samenhangende opgaven zijn 1) waterveiligheid, 2) zoetwaterbeschikbaarheid en verzilting, 3) natuurlijke kustdynamiek en natuurherstel, en 4) integrale klimaatbestendige ruimtelijke ontwikkeling.

Proces & betrokkenheid Provinciale Staten
In onderstaande tabel is de betrokkenheid van uw Staten opgenomen bij de totstandkoming van het RWBP. Vaststelling van het programma is een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten onder de Omgevingswet.

Fase	Inbreng PS	Wanneer
1: **Start & scope**	PS wordt geïnformeerd over proces en scope via het startdocument	Q1 2026
2: **Eerste fase uitwerking**	PS wordt in Q3 2026 gevraagd om input te geven op keuzes en maatregelen die voorliggen. We organiseren vooraf een technische briefing.	Q3 2026
3: **Ontwerp-RWBP**	PS wordt in Q1 2027 gevraagd om aandachtspunten mee te geven op het concept-Ontwerp. We organiseren vooraf een technische briefing.	Q1 2027
4: **Terinzagelegging & besluitvorming**	PS wordt in Q3/Q4 2027 gevraagd om aandachtspunten mee te geven aan GS over de verwerking van inspraakreacties op het concept-RWBP. We organiseren vooraf een technische briefing.	Q3 2027

NB: Vanuit de Kaderrichtlijn Water gelden landelijk afgestemde deadlines voor de programma's van het Rijk, provincies en waterschappen richting de Europese Unie. Gedeputeerde Staten besluiten vóór 1 november over de provinciale inbreng voor het vierde Nationale Stroomgebiedbeheerplan (SGBP4). U ontvangt hierover na het besluit een afzonderlijke brief. Deze inbreng betreft vooral reeds bestuurlijk geborgde maatregelen, de verantwoording over de huidige doelen uit de Kaderrichtlijn Water, aangepaste doelen voor 2033 en de

begrenzing van KRW-oppervlaktewaterlichamen. Deze onderdelen worden opgenomen in het deelprogramma *Gezond en genoeg water*. Voor de maatregelen in het SGBP4 geldt een rapportageverplichting aan het Rijk. Aanvullende maatregelen voor waterkwaliteit die in het definitieve RWBP worden opgenomen, zijn zelfbindend.

Op welk door PS vastgesteld beleidskader is dit voorstel gebaseerd of wat is de wettelijke grondslag voor dit voorstel?
Het concept-RWBP sluit aan op de ontwerp-Omgevingsvisie en concretiseert de keuzes die daarin zijn gemaakt. Het RWBP is een verplicht programma onder artikel 3.8 van de Omgevingswet.

Is dit voorstel eerder behandeld in een commissie of in PS?
Nee, er is geen eerdere inhoudelijke behandeling geweest in een commissie of PS. U bent via het Startdocument geïnformeerd over de scope en het proces van totstandkoming van het RWBP 2028-2033.

Wat zijn de effecten van het voorstel?
Omdat het een concept betreft dat geen officiële status heeft, zijn er geen effecten van dit voorstel. Uiteindelijk zal het RWBP 2028-2033, en meer in het bijzonder de kaders, doelen en maatregelen die wij daarin opnemen, de basis zijn voor hoe wij als provincie op het terrein van water en bodem in de periode 2028-2033 zullen handelen. Dat handelen zal effect hebben op het water- en bodemsysteem, en op (het handelen van) medeoverheden, burgers en bedrijven.

Wat zijn de financiële aspecten/risico's?
Vanwege de conceptstatus zijn er geen financiële, personele of juridische gevolgen of risico's. Verreweg de meeste maatregelen zullen naar verwachting binnen de bestaande financiële en formatieve kaders voor de jaren 2028-2033 passen. Waar wij extra inzet ambiëren vanuit de opgave en de provinciale rol hebben we dat zichtbaar gemaakt. Belangrijke notie is dat voor sommige opgaven de landelijke (financiële) kaders nog volop in ontwikkeling zijn. Omdat de definitieve versie van het RWBP wordt vastgesteld ná de verkiezingen voor Provinciale Staten in maart 2027, zal het volgende provinciale bestuur over de inzet van middelen en menskracht een besluit nemen.

Met wie is dit extern afgestemd?
De externe water- en bodempartners van de provincie, waaronder de Rijkswaterstaat, waterschappen, drinkwaterbedrijven, omgevingsdiensten, maar ook natuur- en landbouworganisaties, hebben (ambtelijk) input geleverd op het concept. De afstemming met gemeenten is nog beperkt geweest. Richting de ontwerpversie van het RWBP zullen we Noord-Hollandse gemeenten intensiever betrekken. Het ontwerp-RWBP zal volgend jaar ter inzage worden gelegd.

Heeft inwonersparticipatie plaatsgevonden? Op welke manier?
Voor het RWBP is geen afzonderlijk traject voor inwonerparticipatie doorlopen. Bij de uitwerking zijn wel de resultaten benut van het intensieve participatietraject voor de ontwerp-Omgevingsvisie onderdelen Water en Bodem.

Daarnaast organiseerden wij in mei jl. een RWBP-symposium voor jonge water-/bodemprofessionals, jonge agrariërs en jonge mensen die werkzaam zijn of opgeleid worden in het natuurbeheer. Hun inbreng hebben we verwerkt in het concept van het RWBP. Zie ook de bijlage

Samenwerking en communicatie bij het in januari jl. aan u toegezonden startdocument.

Wanneer en hoe is/wordt over dit besluit gecommuniceerd?
Ons besluit van 22 september jl. is op de openbare besluitenlijst geplaatst. Door toezending aan uw Staten is ook het voorliggende document, het concept van het RWBP, voor iedereen in te zien. Het conceptprogramma is verder toegezonden aan de betrokken externe water- en bodempartners; zij leverden (ambtelijke) feedback op een eerdere versie.

Vindt er een evaluatie van dit besluit plaats?
Nee, er komt geen evaluatie.

Is er een link met Europa?
Ja, het RWBP is mede een uitwerking van doelen en maatregelen die nodig zijn op grond van Europese waterrichtlijnen rond waterkwaliteit, grondwater en waterveiligheid.

Wat is de vervolgprocedure?
Zie het schema op pagina 4 van deze brief. In het eerste kwartaal van volgend jaar zullen wij een ontwerpversie van het RWBP vaststellen, die door ons ter inzage zal worden gelegd. De definitieve versie zal het volgende college van gedeputeerde staten in het derde of vierde kwartaal van 2027 vaststellen.

Wij vertrouwen erop u op deze wijze voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
M.J.H. van Kuijk

voorzitter
A.Th.H. van Dijk